

Kulturnämnden

Stadsrevisionen • Borås

Revisionsredogörelse

20
21

Andra revisorsgruppen

Kommunfullmäktige
Borås Stad

Revisionsberättelse för Kulturnämnden år 2021

Vi har granskat Kulturnämndens verksamhet och årsredovisning 2021. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning. Till revisionsberättelsen bifogas vår revisionsredogörelse som utgör en sammanfattning av granskningen.

När det gäller nämndens följsamhet mot Kommunfullmäktiges budgetbeslut konstaterar vi att målvärdena för en av de tre indikatorer som Kommunfullmäktige har fastställt inte är uppnådd.

Vi bedömer att Kulturnämnden i vissa avseenden inte säkerställt ett ändamålsenligt arbete som uppfyller barnkonventionen.

Vi bedömer att Kulturnämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Vi tillstyrker att Kulturnämnden beviljas ansvarsfrihet för år 2021.

BORÅS 2022-04-11

Boris Preijde
Ordförande

Ingwer Kliche
Vice ordförande

Lena Brännmar

Bengt Sandell

Jürgen Urbas

Tuula Järvinen

Revisionsredogörelse

I Stadsrevisionens årliga granskning prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Stadsrevisionen lämnar en revisionsberättelse som grund för Kommunfullmäktiges ansvarsprövning. Ställningstaganden i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av nämndens verksamhet som har genomförts under året.

I nedanstående revisionsredogörelse sammanfattas resultat från granskning av årsredovisning, specifika bevakningsområden, fördjupade granskningar och intern kontroll.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämnden redovisar ett underskott om 1 647 tkr jämfört med budget. Förvaltningens hela buffert på 1 900 tkr har tagits i anspråk. Stadsrevisionen noterar att bufferten är upprättad i enlighet med instruktioner i Kommunfullmäktiges budget. Med bokslutsjusteringen på 5 626 tkr, för planerade driftskostnader för Konstbiennalen, blir resultatet ett överskott om 3 979 tkr.

Stadsrevisionen noterar att åtgärdsplan för verksamheter med negativ prognosticerad avvikelse redovisas till nämnden i bland annat i tertial 2 men även månadsvis i dokumentet 10-dagars-uppföljning.

Resultaträkningen stämmer gentemot avstämning med ekonomisystemet. Nedan redovisas de större budgetavvikelserna.

Verksamhetens budgettram

- Teatern redovisar ett överskott om 2 165 tkr på grund av att verksamheten inte har kunnat bedrivas som planerat under 2021 och därmed fått lägre nettokostnader.
- Kulturskolan redovisar ett överskott om 768 tkr som beror på ej återbesatta pensionsavgångar samt lärartjänster vilka avslutats under våren 2021, vilket var planerat.

Nämnden framhåller att det finns kostnader som påverkat resultatet negativt och som nämnden räknar med blir reglerade i bokslutet:

- Konstmuseets drift 5 625 tkr, som kompensation för driftskostnaderna för Konstbiennalen. Investeringsprojektet Konstbiennalen minskas med motsvarande belopp.
- Konstmuseet investering Konstnärlig gestaltning 6 885 tkr, gällande donationen av jubileumskonstverket Devil Whirls. Kulturförvaltningen har tagit samtliga kostnader för Devil Whirls på investeringsprojektet Konstnärlig gestaltning men donationerna har bokförts på Stadsledningskansliet.

Investeringar

Investeringsbudgeten för de årliga anslagen uppgår till 500 tkr varav 475 tkr har använts. De utförda investeringarna under året består främst av att biblioteken har investerat i möbler och teknisk utrustning. De kulturhistoriska museerna har investerat i belysning, Konstmuseet i belysning och teknisk utrustning och Publika möten har investerat i möbler.

Investeringsbudgeten för de investeringar som löper över flera år uppgår till 19 378 tkr för 2021. Under 2021 har 10 857 tkr använts. Investeringarna under året har främst bestått i konstnärlig gestaltning enligt 1 % regeln (9 210 tkr) och konstinköp till Konstmuseet och Textilmuseet. För investeringsprojekt som löper över flera år flyttas över- och underskott över åren.

Kommunfullmäktiges indikatorer med målvärden

I Kommunfullmäktiges budget för år 2021 har målsättningar formulerats för 23 indikatorer kopplade till de strategiska målområden som ingår i Borås Stads Vision 2025. I Kommunfullmäktiges budget anges om respektive indikator ska öka eller minska. För Kulturnämnden har Kommunfullmäktige fastställt tre indikatorer. Nämnden redovisar måluppfyllelsen av indikatorerna enligt nedan:

- **Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.** Utfallet för indikatorn för 2021 är lägre än utfallet för år 2020 och även lägre än utfallet för år 2019. Målsättningen uppnås.
- **Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska, %.** Utfallet för indikatorn för 2021 är lägre än 2020. Sedan år 2017 har trenden varit minskande. Målsättningen uppnås.
- **Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för 2021 är lägre än utfallet för år 2020. Målsättningen uppnås inte.

Förvaltningen har för andra året i rad minskat sin andel som tar ut friskvårdsbidrag och detta bedömer de bero på pandemin. Folkhälsomyndighetens rekommendationer har varit att undvika aktiviteter som varit förenligt med ökad smittspridning menar nämnden.

Nämnden har inte uppnått målvärdena för en av tre indikatorer som Kommunfullmäktige har fastställt.

Nämndens indikatorer med målvärden

Nämnden har inte antagit egna indikatorer med målvärden vilket inte är i linje med Stadens styr- och ledningssystem.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Nämnden har avseende 2021 fått ett uppdrag från Kommunfullmäktiges budgetbeslut, uppdraget är genomfört.

0 0 1 0 av 1 uppdrag

Konsekvenser av coronaviruset

Kulturförvaltningen menar att de har noga följt Folkhälsomyndighetens råd och anvisningar liksom regeringens beslut om offentliga sammankomster.

Året har enligt nämnden präglats av pandemins effekter genom anpassningar, begränsningar, omställningar och inställningar. Under året har regeringen vid ett flertal tillfällen fattat avgörande beslut som begränsat eller styrt om verksamheten, och förvaltningen har följt och anpassat sitt utbud och tillgänglighet löpande baserat på de restriktioner och begränsningar som råder på grund av pandemin.

I december var många av medarbetarna frånvarande på grund av pandemin, med akuta bemanningsproblem till följd skriver nämnden. Framför allt fick detta påverkan på teaterns föreställningar som fick ställas in, och verksamheternas öppettider fick justeras och minska för att klara av bemanningen. Under året har restriktionerna med anledning av pandemin haft en stor påverkan på barn och ungas tillgång till kultur menar nämnden. När grundskolan tog beslut om besöksförbud fick det konsekvenser för Kulturskolans undervisning på filialskolorna och Kul-året. Skolklasser kunde inte besöka biblioteken, museerna eller teatern. De uppsökande kulturaktiviteter och föreställningar på skolorna ställdes in.

Nämnden framhåller att delar av verksamheterna har ställt om till digitala format och sändningar, vilket lett till att både verksamheterna och mottagarna, har tagit stora digitala kliv och möjliggjort spännande och viktig verksamhetsutveckling. Med detta kommer även frågor om digitalt utanförskap, och om verksamheternas målgrupper har likvärdiga och goda möjligheter att delta i det digitala utbudet enligt nämnden.

Nämnden menar vidare att restriktionerna och begränsningarna fått stora konsekvenser med minskade intäkter. Till del har detta kompenseras av statliga och regionala krisstöd samt minskade utgifter. Teaterns stora överskott beror på inställda produktioner på grund av pandemin, vilket resulterat i lägre nettokostnader.

Nämnden uppskattar den totala ekonomiska konsekvensen på grund av pandemin till ett överskott om 576 tkr under året.

Specifika bevakningsområden

Stadsrevisionen har särskilt bevakat nedanstående områden.

Skolbibliotek

Skolbiblioteksverksamheten gick under 2021 med ett underskott på 580 tkr. Den främsta orsaken till det är att Borås Stad enbart har heltidstjänster och när en tillsvidareanställd väljer att gå upp i tid så kan det här bli effekten. Även kostnaderna till företagshälsovården har varit ovanligt höga under 2021. Underskottet har analyserats och det finns goda möjligheter till en budget i balans för 2022. Önskvärt vore att få en budget som bygger på antal elever/klasser och något att förhålla sig till om nya skolor öppnar menar nämnden.

Ett nytt Skolbiblioteksprogram är klubbat och har arbetats fram tillsammans med Grundskoleförvaltningen. Samarbetet med grundskolan upplevs som gott menar nämnden.

De senaste åren har verksamheten vid skolbiblioteken gått från att i första hand arbeta med biblioteksrummet till att bibliotekarierna blir mer involverade i undervisningen, främst när det kommer till litteraturförmedling och källkritik. Det har inneburit att skolbiblioteken har blivit mer relevanta för skolornas och elevernas måluppfyllelse enligt nämnden. Inom ramen för litteraturstödet som biblioteken får från Statens kulturråd kan skolbibliotekarierna söka pengar till läsfrämjande internprojekt. Något som utnyttjas i stor utsträckning.

Vidare hävdar nämnden att den stora utmaningen på skolbiblioteken är den låga bemanningen och även den dåliga arbetsmiljö det medför då bibliotekarietjänsterna blir sådana att bibliotekarierna måste ha ett flertal olika arbetsplatser.

Ny kulturplan

Kulturnämnden har 8 juni 2020 tagit beslut om Kulturprogram 2020–2023 med framåtblick – styrdokument för kulturen i Borås Stad, i samverkan med det lokala kulturlivet.

Styrdokumentet är upplagt med en inledning som bygger på de nationella kulturpolitiska målen och att en ökad samverkan med det lokala kulturlivet kommer förstärka kulturens roll i Borås. Dokumentets målbild är att kulturen i Borås ska berika medborgarnas liv samt ha nationell och internationell lyskraft menar nämnden.

Utifrån det insamlade materialet från alla genomförda workshops har tre övergripande strategier utkristalliserats som innebär att kulturen ska vara närvarande i hela Borås, rent geografiskt, vidare att kulturen ska vara bred, d.v.s. vara inkluderande genom att utbudet är brett i både tilltal och utbud. Den tredje strategin handlar om att kulturen också ska fungera utmanande genom innovativa kulturarenor och djärva kulturuttryck menar nämnden. Under 2021 har det nya styrdokumentet brutits ned i specifika handlingsplaner i förvaltningens verksamheter.

Under året har Kulturnämnden tagit del av olika strategiska planer för kulturens verksamheter; implementeringen av kulturprogrammet 2021–2023 pågår, en genomlysning av Kulturskolans verksamhet skall stödja barnens perspektiv och likvärdiga tillgång till framtidens kulturskola och en utvecklingsstrategi för Konststaden Borås fastslår ett antal rekommendationer att arbeta vidare med.

Den pågående pandemin utgör en utmaning utan tidigare motstycke för Kulturnämndens olika verksamheter menar nämnden.

Stadsteatern

Borås Stadsteaters budgetutfall för år 2021 blev ett överskott om 2 165 tkr och verksamhetens positiva resultat beror på flera orsaker. Då verksamheten tidigt befarade minskade biljettintäkter på grund av pandemin har teatern sett över kostnader och arvoden och aktivt valt att avvakta med en del inköp och rekryteringar vilket lett till minskade personal och driftskostnader. Höstens föreställningar *Dracula* och *Monkey* har delvis bekostats av tidigare års budgetar, genom att produktionsarbetet gjorts tidigare år. Utöver verksamhetens återhållsamhet har man även erhållit coronastöd från Västra Götalandsregionen, vilket bidragit till teaterns ekonomiska resultat enligt nämnden. Antalet besökare 2021 blev 4 892 stycken (budget 15 000 stycken).

Stadsteatern har under året också bidragit med stöd och resurser till andra verksamheter såväl inom Kulturförvaltningen som utanför. Verksamheten har bland annat bidragit med konstnärlig kompetens till Hemgårdens stadsvandringar. Verksamheten har också lånat ut material och utrustning till det fria kulturlivet. Inom Kulturförvaltningen har Stadsteatern också varit ett stöd och resurs genom att på biblioteket agera bollplank i ett bygge av scen och hjälp med designförslag samt varit rådgivande rörande offerter på teknik.

Borås Stadsteater har under flera år arbetat med att skapa en mer jämställd arbetsplats. Programläggningsarbetet är inriktat på att engagera och lyfta fram fler kvinnliga konstnärer. Efter det uppmärksammade metoo-upproppet, som visade att flertalet scenkonstinstitutioner har problem med sexuella trakasserier, har verksamheten även fokuserat på utbildning såsom föreläsning om härskartekniker och makt men även i kommunikation.

Fördjupade granskningar

Med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen har fördjupade granskningar genomförts under året. Nedan redovisas sammanfattningar av de fördjupade granskningarna.

Borås stad i Coronatider

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av Borås Stad i Coronatider. Resultatet av granskningen redogörs för ytterligare i granskningsredogörelsen för Kommunstyrelsen.

Centralt tillkommande kostnader

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av Centralt tillkommande kostnader i Borås Stad. Resultatet av granskningen redogörs för ytterligare i granskningsredogörelsen för Kommunstyrelsen.

Borås Stads arbete med Barnkonventionen

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads arbete med barnkonventionen. Syftet med granskningen var att bedöma om Kommunstyrelsen och granskade nämnder vidtagit åtgärder för att säkerställa att Borås Stad uppfyller barnkonventionen och om arbetet är ändamålsenligt.

Granskningen visar att det barnrättsbaserade synsättet med barnet som rättighetsbärare inte har fått genomslagskraft i stadens verksamheter. Barnkonventionen beaktas inte i tillräcklig utsträckning i stadens styrdokument eller i arbets- och beslutsprocesser. Det saknas systematik vad gäller genomförande av barnkonsekvensanalyser vid beslut som berör barn på ett direkt eller indirekt sätt. På det stora hela saknas därutöver uppföljning av Kommunstyrelsens och nämndernas arbete med barnkonventionen. Stadsrevisionen bedömer att berörda nämnder bör genomföra åtgärder i enlighet med angivna rekommendationer.

Stadsrevisionen bedömer att Kulturnämnden i vissa avseenden inte säkerställt ett ändamålsenligt arbete som uppfyller barnkonventionen.

Intern kontroll

Nämnderna och Kommunstyrelsen har ansvar för den interna kontrollen och ska genomföra riskanalyser, upprätta planer för och genomföra uppföljning av den interna kontrollen. Nämnden ska även anta egna regler och anvisningar för intern kontroll. Stadsrevisionen noterar att uppföljning och kontroll av kärnverksamhet och administrativa processer i förekommande fall också genomförs inom ramen för kvalitetssystem.

Nämnden har beslutat om regler och anvisningar för intern kontroll under 2018. Nämnden har genomfört en egen riskanalys, som identifierade 42 risker. Planen för intern kontroll omfattade 34 kontrollmoment. Uppföljningen av den interna kontrollen är avrapporterad till nämnden den 21 februari 2022. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder. Stadsrevisionen noterar att avseende två av kontrollmomenten i intern kontrollplanen där stickprov skulle genomföras redovisas inte resultatet av dessa i uppföljningen till nämnden. Stickprovsstorlek och utfall av genomförda stickprov bör redovisas i dessa två fall. Avseende ytterligare ett kontrollmoment där stickprov har genomförts anges inte storlek på genomförda stickprov.

Presidie möte

Presidie möte genomfördes 4 oktober 2021 med Kulturnämndens presidium, förtroendevalda revisorer, yrkesrevisorer vid Stadsrevisionen och förvaltningsledning.

Sammanfattande bedömning

I granskningen av nämndens årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Kommunfullmäktiges budgetbeslut och eventuella beslut om nämndspecifika mål. Nämndens interna kontroll bedöms utifrån riskanalys, plan och uppföljning av intern kontroll. I den sammanfattande bedömningen ingår också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot nämnden avseende år 2021.

Nämnden gör med utgångspunkt från årsredovisningen en egen bedömning av hur nära man ligger att uppnå målvärden respektive i vilken utsträckning man har genomfört uppdrag riktade till nämnden.

Stadsrevisionens bedömning grundar sig på helt uppnådda målvärden och helt genomförda uppdrag, eftersom ofullständigt uppnådda mål inte kan bedömas med revisionell säkerhet. Det är samtidigt väsentligt att den enskilda nämnden analyserar och ger rimliga förklaringar till varför man inte uppnår mål respektive inte fullt ut har genomfört uppdrag.

Det ekonomiska resultatet för nämnden visar på ett underskott mot budget på 1 647 tkr. Stadsrevisionen bedömer att godtagbara förklaringar till underskottet redovisas i årsredovisningen.

Kulturnämnden har under året inte uppnått målsättningen för en av tre av Kommunfullmäktiges indikatorer. Nämnden har under året vidtagit åtgärder i syfte att nå målet för indikatorn. Det uppdrag nämnden har fått från Kommunfullmäktige har genomförts.

Stadsrevisionen noterar att nämnden inte har antagit egna indikatorer med målvärden.

Stadsrevisionen bedömer att Kulturnämnden i vissa avseenden inte säkerställt ett ändamålsenligt arbete som uppfyller barnkonventionen.

Nämnden har antagit regler och anvisningar för intern kontroll. Nämnden har genomfört en egen riskanalys. I riskanalysen har det identifierats och värderats risker avseende verksamhetsprocesser och ekonomiska kontrollmoment. Nämnden har genomfört samtliga kontrollmoment. Nämndens uppföljning av den interna kontrollen innehåller analyser och åtgärder.

Stadsrevisionen noterar att avseende två av kontrollmomenten i intern kontrollplanen där stickprov skulle genomföras redovisas inte resultatet av dessa i uppföljningen till nämnden. Stickprovsstorlek och utfall av genomförda stickprov bör redovisas i dessa två fall. Avseende ytterligare ett kontrollmoment där stickprov har genomförts anges inte storlek på genomförda stickprov. Detta är ett identifierat förbättringsområde inför kommande år.

Stadsrevisionens sammantagna bedömning är att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen